

sokat kaptunk és viszonzásképpen csak az olyan kevesetmondó „Köszönöm“ szót adhatjuk.

Madácsy László.

A nyelvtanítás problémáival összefüggésben a Vajthó László által szerkesztett „A tanítás problémái“ sorozat 19. és 20. sz. füzeteként jelent meg Rózsa Dezső két értekezése. Az elsőnek címe: *A tömegtanítás lélektana különös tekintettel a nyelvoktatásra*. A benne tárgyalt kérdés az iskolai tanítás egyik fontos fejezete és persze az ilyen kis 22 oldalas füzetben nem méríthető ki. Mindazonáltal Rózsa Dezsőnek van néhány igen tanulságos megállapítása. A tömegtanításban szerinte nagy szerepe van a sugalmazásnak, amelynek kétféle hatása van: a tudattalannak tudatossá emelése és a fegyelmezés. Ez részben a figyelem kérdése is. Persze a sugalmazásra igen alkalmas a kórus alkalmazása. A munkakedv fokozása, a tárgykörök változtatossága és az elevenség szintén fontos követelmények. Rózsa a tömegtanításban is jó színvonalat akar elérni: „amit az iskola ma, a legjobb növendéktől követel meg, azt érje el mindenki“. Ehhez intézményesíteni akarja a lassabban haladók és gyengébb képességűek állandó ismétlési óráit, a pár fillérért lehetővé váló korrepetálást, hogy így az elmaradottak utolérjék a jobbakat. Kint az életben a Központi Nyelvakadémia intézményesen gondoskodik arról, hogy nyelvtanfolyamok elevenítsék fel, mélyítsék el és pótolják a nép széles rétegeinek nyelvtudását. Ez a központi szervezet törődnék az előbb említett iskolai korrepetálás megvalósításával is és általában az illető ország minden az idegennyelvi tanítással összefüggő kérdésével. Rózsa Dezső nemcsak a tömegtanítás lélektanával foglalkozik füzetében, hanem annak intézményessé tételével is törődik, elgondolásai nyomán egész kultúrtervezet bontakozik ki, amely így túlságosan vázlatos ahhoz, hogy végleges véleményt mondhasunk felőle. A felvetett kérdések időszerűek és megoldásra várnak. Számunkra, magyarok számára, fontos az idegen nyelvek tanulása és minél szélesebb körben való elsajátíttatása, úgyhogy örömmel üdvözölhetünk minden kísérletet, amely az eddig elért eredményeket fokozni akarja.

Rózsa Dezső másik füzete: *A látásbeli (vizuális) emlékezőtehetség a nyelv tanításban* lényegében semmi újat a tárgyról nem ír, egy-két helyes szempontra mutat rá a szemléltetéssel kapcsolatban, összefoglalja a látásbeli emlékezettel összefüggő nyelvtanítási lehetőségeket, távolról sem meríti azonban ki őket, így nem deríti fel a problémákat, legfeljebb izelítőt ad belőlük, felhívja a figyelmet rájuk. Többet ilyen kis füzettől talán nem is szabad várni.

kj.

Diákemlékkönyv. Szerkesztette *Buday Géza*. Budapest, 1941. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. I. k. (I.—IV. osztály) 42 l., II. k. (V—VIII. osztály) 42 l.

„Diákemlékek! . . . Talán szürke, keveset jelentő szó addig, míg fiatalok vagyunk, amíg az iskola padjait koptatjuk. Jelentőségében azonban egyre nő abban az arányban, ahogy távolodunk diákéveinktől“ — írja *Kósa Kálmán* a Diákemlékkönyv előszavában. Ezeknek az idő múlásával egyre tűnő, egyre homályosodó emlékeknek a megrögzítése, a diákevek élményeinek és a velük kapcsolatos képeknek a megőrzése a könyv egyik célja. „Az ifjúság iránti meleg szeretetből kelt ki ennek az emlékkönyvnek a gondolata“ — mondja *Buday Géza* bevezetőjében. És valóban minden sorából kicsendül ez a meleg szeretet, mégpedig a valódi pedagógiai szeretet. Mert amily hű az első osztályos „zöldfüllű greenhorn“, a másodikos „pocok“, az „önrze-